

Petita història de la moneda

Agustí Chalaux i de Subirà

Brauli Tamarit i Tamarit

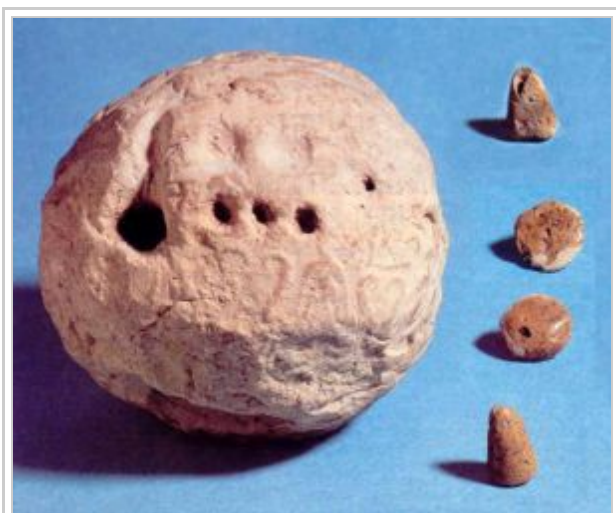
(Deutsch) (English) (Español) (Esperanto) (Français) (Italiano) (Română)

Abans del 2.500 aC existia a les ciutats de la vall del Tigris i del Eufrates, en les de l'Indus i en les del Nil un tipus de moneda molt especial.

Les gents duien la part sobrant dels seus productes als temples de les ciutats emmurallades. Allà els sacerdots-comptables obrien un compte corrent amb fitxes de fang a cada persona, ingressant els seus productes en el magatzem del temple i establint una quantitat de diner abstracte en funció de les mercaderies ingressades.

Posteriorment, si aquestes mateixes persones volien un altre tipus de productes del temple, es feia la transacció inversa.

Per a cada intercanvi, s'establia un document, fet de fang cuit, amb el nom del comprador, el del venedor, la mercaderia intercanviada i la quantitat d'unitats monetàries utilitzada. Es allò que anomenem «factura-xec».

Bulla

Per a intercanvis importants i entre ciutats diferents, s'establia un sistema de transport garantitzat, basat en les «bullae». En el carro del transportista hi havia una bola de fang cuit a l'interior de la qual havia unes fitxes que representaven els diferents productes transportats. També havia gravades les fitxes a la superfície de la bola. Al arribar a destí, s'obria la bola i es comprovava que el seu contingut coincidia amb el del carro.

En aquella època es produïa una pacificació creixent entre les diferents ciutats, en part degut a la inexpugnabilitat de les muralles, en

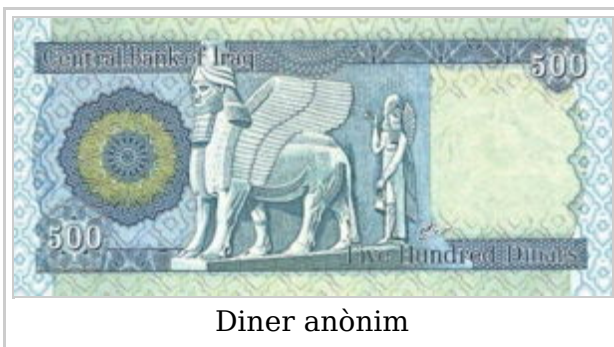
part degut a la prosperitat que suposava aquest sistema de intercanvi esmentat.

La moneda era un instrument abstracte que només tenia valor en funció d'una mercaderia realment existent. Cada intercanvi comercial deixava el seu rastre jurídic corresponent, sota la forma de taules de fang.

Tot això s'anà en orris amb l'aparició de la moneda anònima d'or, plata, cobre i bronze. Aquest altre tipus de moneda, anònim, concret i independent de les mercaderies, permet amb molta més facilitat la corrupció i el suborn.

Amb l'aparició de la moneda anònima, el 2.500 aC, vingué l'adveniment de la banca privada, autèntic «poder a l'ombra». I els funcionaris dels temples canviaren la seva vocació i es dedicaren a inventar-se les religions.

Des d'aquest moment tornaren els imperialismes. Les inexpugnables muralles queien, no sota els cops d'unes aleshores inexistentes catapultes i ballestes, sino sota el suborn dels assetjadors a alguns dels guardians. Posteriorment els traïdors subornats podien ser discretament executats i els ocupants inventarien mites com els del «Cavall de Troia» i les «Trompetes de Jericó».

El diner anònim seguiria la seva evolució, fins convertir-se en els moderns billets de banc i talons anònims al portador. Les diferents institucions polítiques creades per a que els ciutadans es facin l'il·lusió de ser protegits per elles pateixen l'acostament dels «poders fàctics» que subornen i corrompeixen polítics, tècnics i jutges.

I ara ve el moment de les propostes econòmiques del Centre d'Estudis Joan Bardina. Per la nostra part, es tractaria de tornar a un sistema d'intercanvi no-anònim i responsabilitzador, com el dels antics temples, però amb el sistema tecnològic actual, utilitzant de nou la «factura-xec».

Per això és necessari l'establiment d'una xarxa telemàtica pública, d'us obligatori per a tots i gratuïta. I també una sèrie de garanties per a evitar la concentració de poder que podria suposar el domini d'aquesta xarxa.

Entre aquestes garanties proposem una autèntica separació de l'executiu, el legislatiu i la justícia. La justícia, independent de l'executiu i del legislatiu, hauria de tenir un tant per cent fix dels pressupostos generals de l'Estat assignats per mandat constitucional, i no comptar amb òrgans com el «Consell General del Poder Judicial», que existeix a l'Estat espanyol i que pretén controlar la justícia des dels partits polítics dominants mitjançant l'executiu i del legislatiu.

Creiem que el control telemàtic de la població ja està sent exercit per la banca privada mitjançant les seves xarxes. La nostra proposta, mes que crear una xarxa telemàtica nova, tendeix a posar ordre a les ja existents, fent que l'informació privada de cada persona estigui a disposició d'aquesta mateixa

persona, i del jutge solament en cas d'obrir-se un procés. L'informació estadística del conjunt del mercat ha de quedar a disposició de tots els seus membres.

Un aspecte important a tenir en compte és que, amb aquesta reforma, la comunitat ha de garantir una renda mínima per a totes les persones que no tenen un sistema de subsistència, ja sigui treball o pensió per qualsevol motiu. És lògic que, amb aquest sistema, desapareguin les indignes vies de subsistència provinents del mercat negre.

Per a equilibrar el pressupost, formulem una hipòtesi que, de verificar-se, podria proporcionar aquesta renda bàsica o salari social sense tenir que recórrer a gravosos sistemes d'impostos. Aquesta hipòtesi està basada en la riquesa comunitària que pot crear-se dins del mercat, riquesa comunitària basada en els excedents de producció i del diner que es pot inventar per a adquirir-los. Aquest diner es repartiria entre els mes desfavorits.

Referències bibliogràfiques

- Schmandt-Besserat, Denise. «*El primer antecedent de l'escriptura*», a **Investigación y Ciencia** núm. 23, agost 1978.

Obtingut de «http://ca.finaly.org/index.php/Petita_hist%C3%B2ria_de_la_moneda»

Categoria: Col·lecció Bullae

- Darrera modificació de la pàgina: 17:26, 17 març 2011.
- El contingut és disponible sota els termes d'una llicència Creative Commons Reconeixement-Compartir amb la mateixa llicència 3.0